

Introduktion för ledamöter i stadens råd för funktionshinderfrågor

Varmt välkomna!

Dagens program

Inledning

Så här styrs Stockholms stad

Program för tillgänglighet och delaktighet
2018-2023

PAUS

Stadens råd för funktionshinderfrågor och rollen som ledamot i ett råd

Funktionsrätt Stockholms stad – Sandra Lindqvist

Frågor

Mapp till alla ledamöter

- Från politik till vardag – så styrs Stockholm
- Funktionshindersombudsmannens folder
- Program för tillgänglighet och delaktighet 2018-2023
- Instruktioner för stadens råd
- Vägledning för råden
- Information om S:t Julianpriset

S:t Julianpriset

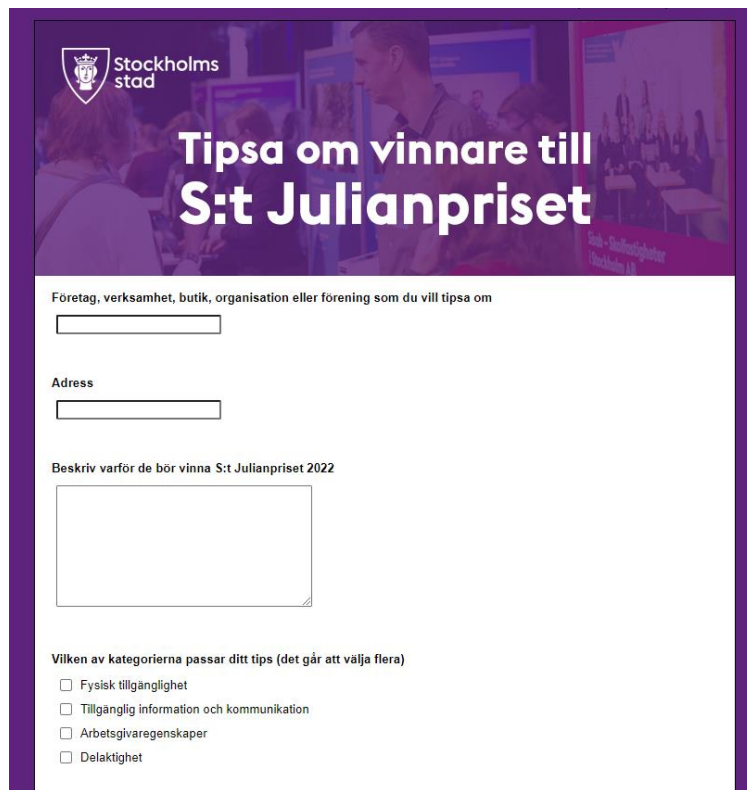
S:t Julian är vårdshusvårdarnas och gästfrihetens skyddshelgon, vilket gör honom till den perfekta symbolen för ett stadsliv där alla är välkomna.

- Fysisk tillgänglighet
- Tillgänglig information och kommunikation
- Arbetsgivaregenskaper
- Tillgängliga kultur- och fritidsaktiviteter

Välkomna att tipsa!

The screenshot shows a nomination form for the S:t Julian Prize. At the top left is the Stockholm City logo. The main heading is 'Tipsa om vinnare till S:t Julianpriset'. Below this, there are three input fields: one for the company name, one for the address, and a larger one for a description of why the nominee should win. At the bottom, there are four checkboxes for selecting categories: Physical accessibility, Accessible information and communication, Employer characteristics, and Delightfulness.

Stockholms stad

Tipsa om vinnare till S:t Julianpriset

Företag, verksamhet, butik, organisation eller förening som du vill tipsa om

Adress

Beskriv varför de bör vinna S:t Julianpriset 2022

Vilken av kategorierna passar ditt tips (det går att välja flera)

- ☐ Fysisk tillgänglighet
- ☐ Tillgänglig information och kommunikation
- ☐ Arbetsgivaregenskaper
- ☐ Delaktighet

start.stockholm/stjulian

Funktionshindersombudsmannens uppdrag

- Strategisk funktion (2002)
- Driva på och stödja arbetet för jämlikare levnadsvillkor, tillgänglighet och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning
- Informera och utbilda
- Samverka – alla verksamheter och företrädare
- Omvärldsbevaka
- Rapportera till kommunfullmäktige
- Hanterar inte enskilda ärenden

Barnombudsman
Lina Lundström

Äldreombudsman
Margareta Ericson
tillträder 1 maj

Styrning och organisation

Så fungerar Stockholms stad

618 240

invånare RÖSTADE
i kommunalvalet 2022

45 000

medarbetare i stadens
tjänst GENOMFÖR

101

ledamöter i
kommunfullmäktige
BESLUTAR

Borgarråden och rotlarnas ansvarsområden

Finansroteln

Karin Wanngård (S)
Finansborgarråd

- Kommunstyrelsen
- KS ekonomi- och trygghetsutskott
- Exploateringsnämnden
- Servicenämnden
- Valnämnden
- SDN – övergripande och ekonomi
- Stockholms Stadshus AB samt övriga bolag som ej nämns nedan
- Mässfästheter i Stockholm AB
- Stockholm Business Region AB
- Stokab AB
- Stockholm Globe Arena Fastigheter AB
- Stockholm International Water Institute
- Bostadsförmedlingen i Stockholm AB

Stadsbyggnads- och idrottsroteln

Jan Valeskog (S)
Borgarråd

- Stadsbyggnadsnämnden
- Idrottsnämnden
- Skönhetsrådet

Utbildnings-, arbetsmarknads- och personalroteln

Emilia Bjuggren (S)
Borgarråd

- Utbildningsnämnden
- Skolfastigheter i Stockholm AB
- Arbetsmarknadsnämnden
- SDN – arbetsmarknadsåtgärder
- Kommunstyrelsens personal- och jämställdhetsutskott

Social- och trygghetsroteln

Alexander Ojanne (S)
Borgarråd

- Socialnämnden
- Överförmyndarnämnden
- SDN – ekonomiskt bistånd
- SDN – individ- och familjeomsorg
- SDN – stöd och service till personer med funktionsnedsättning
- Stiftelsen SHIS Bostäder
- KS råd för funktionshinderfrågor

Bostads- och fastighetsroteln

Clara Lindblom (V)
Borgarråd

- Fastighetsnämnden
- Kyrkogårdsnämnden
- Bostadsbolagen
- S:t Erik Försäkrings AB
- Storstockholms Brandförsvär
- Stockholms Hamn AB

Äldre- och kulturroteln

Torun Boucher (V)
Borgarråd

- Äldrenämnden
- KS pensionärsråd
- SDN – äldreomsorg
- Micasa Fastigheter AB
- Kulturhuset Stadsteatern
- Kulturnämnden

Förskole-, barn- och fritidsroteln

Alexandra Mattsson (V)
Borgarråd

- Förskolenämnden
- SDN – barn, kultur och fritid
- SDN – förskola
- Stiftelsen Barnens Dag

Trafikroteln

Lars Strömberg (MP)
Borgarråd

- Trafiknämnden
- Stockholms Stads Parkerings AB
- SDN – stadsmiljö

Miljö- och klimatroteln

Åsa Lindhagen (MP)
Borgarråd

- Miljö- och hälsoskyddsnämnden
- Stockholm Vatten och Avfall AB
- Avfallsnämnden
- KS råd för Agenda 2030
- Nationella minoriteter och urfolk

Oppositionsborgarråd

Christofer Fjellner (M)

Andréa Hedin (M)

Dennis Wedin (M)

Jan Jönsson (L)

Gabriel Kroon (SD)

Karin Ernlund (C)

Nike Örbrink (KD)

Gruppledare

KS = kommunstyrelsen
SDN = stadsdelsnämnderna

Stockholms stads organisation

Kommunstyrelsen

**Stadslednings-
kontoret**

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontoret är kommunstyrelsens förvaltning.

13 stadsdelsnämnder

**Stadsdels-
förvaltningar**

Stadsdelsförvaltningar

Stadsdelsförvaltningar ansvarar för ett antal verksamheter utifrån geografiskt område.

17 facknämnder

**Fack-
förvaltningar**

Fackförvaltningar

Fackförvaltningarna sköter verksamheter som gäller i hela staden.

17 bolagsstyrelser

Bolag

Bolag

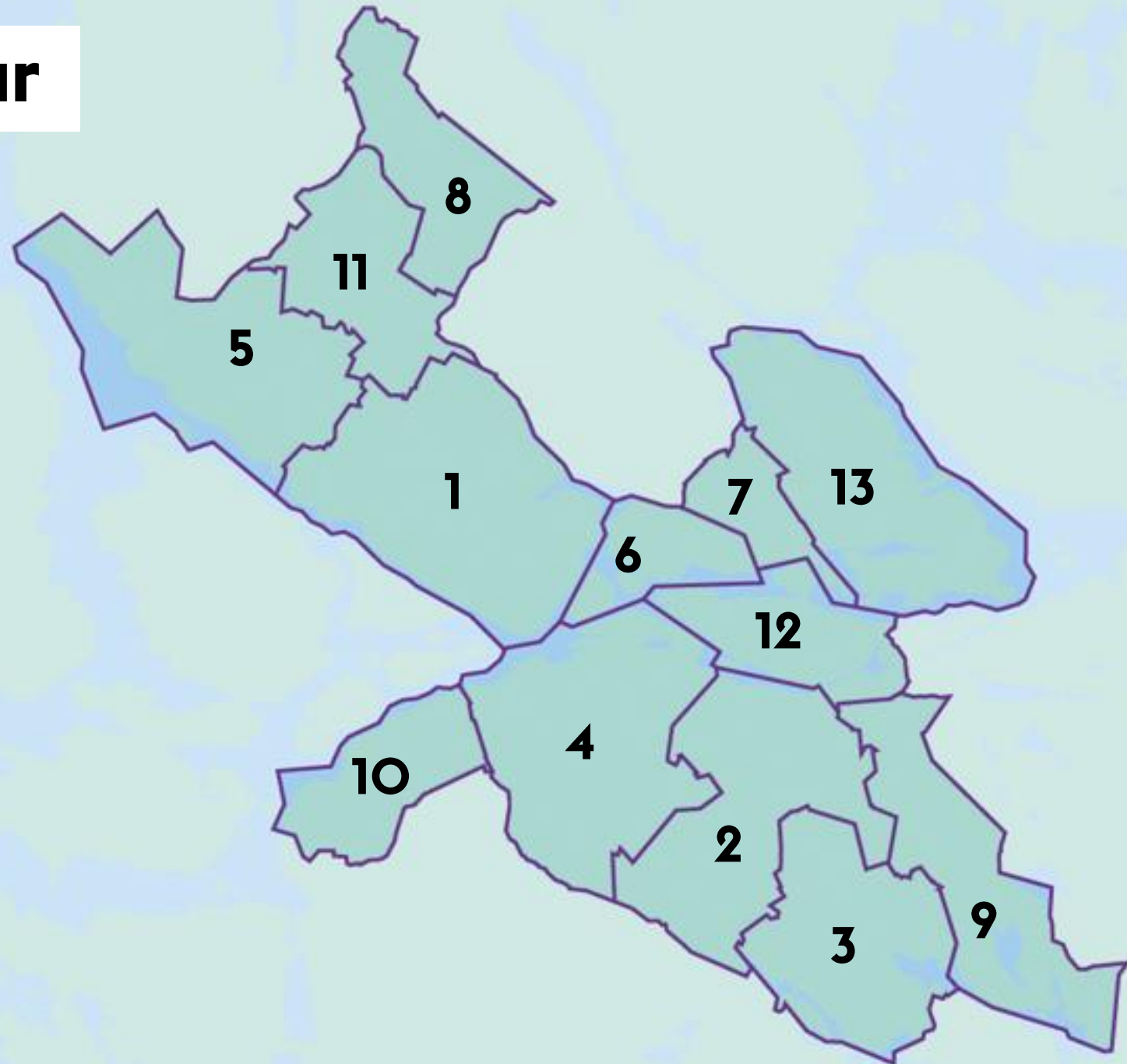
Stockholms stads kommunala bolag samlas i en kommunkoncern.

**Stockholms
stad**

Stadsdelsförvaltningar

1. Bromma
2. Enskede-Årsta-Vantör
3. Farsta
4. Hägersten-Älvsjö
5. Hässelby-Vällingby
6. Kungsholmen
7. **Norrmalm**
8. **Rinkeby-Kista**
9. Skarpnäck
10. Skärholmen
11. **Spånga-Tensta**
12. Södermalm
13. **Östermalm**

Stockholms
stad

Stadsdelsförvaltningarnas ansvar

Stadsdelsförvaltningarna ansvarar för:

- Fritidsverksamhet för barn och ungdomar
- Kommunal förskola
- Försörjningsstöd budget- och skuldrådgivning
- Konsumentrådgivning
- Renhållning, skötsel och underhåll av parker samt parkinvesteringar
- Lokala näringslivsfrågor
- Lokalt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete
- Lokala stadsmiljöfrågor
- Service och omsorg till personer med funktionsnedsättning
- Social service, omsorg och behandling samt familjerätt
- Äldreomsorg

Fackförvaltningar

Fackförvaltningarna ansvarar för verksamheter som är gemensamma för hela staden:

- Arbetsmarknadsförvaltningen
- Exploateringskontoret
- Fastighetskontoret
- Idrottsförvaltningen
- Kulturförvaltningen
- Kyrkogårdsförvaltningen
- Miljöförvaltningen
- Revisionskontoret
- Serviceförvaltningen
- Socialförvaltningen
- Stadsarkivet
- Stadsbyggnadskontoret
- Trafikkontoret
- Utbildningsförvaltningen
- Valnämndens kansli
- Äldreförvaltningen
- Överförmyndarförvaltningen

Ny förskolenämnd och förskoleförvaltning

Bolag

Stockholms Stadshus AB ägs av Stockholms stad och är moderbolag i koncernen som består av:

Bostäder och fastigheter

- Familjebostäder
- Micasa Fastigheter
- Stockholmshem
- Svenska Bostäder
- Bostadsförmedlingen i Stockholm
- Mässfastigheter i Stockholm
- Skolfastigheter i Stockholm (SISAB)
- Stockholm Globe Arena Fastigheter

Parkering

- Stockholm Parkering

Vatten och avfall

- Stockholm Vatten och Avfall

Näringsliv och turism

- Stockholm Business Region

Interna försäkringar

- S:t Erik Försäkring

Hamnar

- Stockholms Hamn

Kultur

- Kulturhuset Stadsteatern

Infrastruktur

- Stokab
- S:t Erik Markutveckling

Intressebolag

- Stockholm Exergi

Styrning och uppföljning

Stockholms
stad

En öppen och demokratisk stad

Budgeten innehåller beslut om:

- Mål och politisk viljeinriktning
- Direktiv till alla nämnder och styrelser
- Nämndernas uppdrag, indikatorer, aktiviteter
- Bolagens uppdrag, ägardirektiv, indikatorer
- Resurstilldelning
- Pengabelopp, schabloner, ersättningsnivåer, avgifter
- Stadens ledning och styrning
- Övergripande strategier, som investeringsstrategi och regler för ekonomisk förvaltning

Direktiv för samtliga nämnder och bolagsstyrelser

Arbetet för att förbättra situationen för personer med funktionsnedsättning ska intensifieras.

Den fysiska tillgängligheten ska förbättras, information och kommunikation anpassas bättre till funktionsbehov och staden ska arbeta för att bli en bättre arbetsgivare ur ett funktionsperspektiv.

Utveckla en sammanhållen beredskap för frestida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan.

Kommunstyrelsen

Strategiskt driva på arbetet med tillgänglighet och delaktighet för att staden, dess service och verksamheter kommer alla till del.

- Revidera program för tillgänglighet och delaktighet.
- Med utgångspunkt i diskrimineringslagstiftningen ska kommunstyrelsen främja att stadens verksamheter anställer fler personer med funktionsnedsättning
- Kommunstyrelsen ska i samverkan med äldre nämnden och socialnämnden utreda möjligheterna att öka likställigheten mellan socialsekreterare och biståndshandläggare inom äldreomsorg, socialpsykiatri och stöd och service för personer med funktionsnedsättning i fråga om bland annat titulatur, lön och förutsättningar att ägna sig åt socialt arbete

Stadsdelsnämnderna

- Satsning på kompetens och certifiering inom LSS-verksamheterna.
- Utveckla uppföljningen av ledsagning/ledsagarservice och biträde av kontaktperson.
- Utveckla samarbetet med organisationer och föreningar som företräder vuxna och barn och unga med funktionsnedsättning och som arbetar med tillgänglighetsfrågor.
- I händelse av pandemi eller kris ska staden säkerställa hög kvalitet i stöd och service till den enskilde.
- Arbeta för att förbättra hälsan för de som bor i gruppboheter med särskild service enligt LSS.
- I samarbete med socialnämnden, idrottsnämnden och civilsamhällets aktörer ska stadsdelsnämnderna utveckla hälsofrämjande insatser och sprida kunskap om tillgängliga aktiviteter.
- Utveckla användandet av digitalisering och välfärdsteknik.
- Boende i bostäder med särskild service ska ha tillgång till datorutrustning och bredband med tillräcklig bandbredd för att möjliggöra videosamtal.
- I samarbete med arbetsmarknadsnämnden arbeta för att personer med funktionsnedsättning ska kunna delta i arbetslivet.
- Utöka det uppsökande arbetet för att hitta våldsutsatta, däribland personer med funktionsnedsättning.
- Det ska finnas verksamhet och mötesplatser för unga hbtqi-personer i hela staden, som även är tillgängliga för unga hbtqi-personer med funktionsnedsättning.

Pandemin har haft en stor påverkan på gruppen. I syfte att förbättra hälsan för de som bor i gruppboheter med särskild service enligt LSS ska friskvårdskort på stadens simhallar erbjudas. Simhallarna erbjuder olika aktiviteter både i bad och i gym. Satsningen ska utvärderas efter två år för att se om fler har fått bättre hälsa.

Idrottsnämnden

I nämndens arbete är den prioriterade gruppen barn och unga där särskild hänsyn ska tas till integrationsfrämjande insatser, jämställdhet, socioekonomiska faktorer samt för de behov som personer med funktionsnedsättning har. Idrottsnämnden ska även verka för att främja äldres hälsa.

- Anordna fritidsverksamhet för barn och unga med funktionsnedsättning
- Nämnden ska arbeta med att främja den psykiska hälsan hos barn och unga genom fysisk aktivitet och få fler personer med funktionsnedsättning att ta del av idrotts-, friluftsför- och fritidsutbudet.
- Nämnden ska fortsatt verka för ett rikt friluftsliv. Till exempel genom att bistå i arbetet för fler naturstigar, motionsspår och skidspår runt om i staden. Tillgängligheten för personer med funktionsnedsättningar ska beaktas.

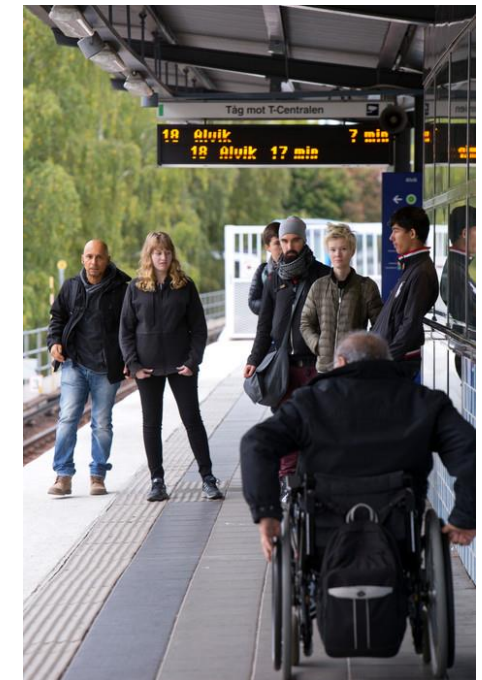

Nämnden ska arbeta för att minska ojämlikheten i hälsa, alla barn och unga i Stockholm ska ha samma förutsättningar att utöva idrott

Trafiknämnden

- Nämnden ska undanröja hinder för dem som tar sig fram med rullstol, rullator eller barnvagn och ge hög prioritet för ökad trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter, i synnerhet vid skolor, förskolor, olycksdrabbade gång- och cykelstråk, gatuarbeten samt vid idrottsanläggningar och andra miljöer där barn och unga rör sig i trafiken.

Årshjul arbetet med budget

Exempel hur det kan se ut i ett råd

Februari	Mars/april	Maj	Augusti	Oktober	November
• Genomgång av verksamhetsberättelse – uppföljning resultat av indikatorer och aktiviteter som genomförts föregående år • Fleråring - Strategiskt viktiga frågor lyfts som berör kärnverksamhet en, utifrån förändringar i omvärlden och i den egna verksamheten	• Rådet träffar nämnd eller bolagsstyrelse	• Genomgång av Tertialrapport 1, dvs uppföljning av aktiviteter och indikatorer under januari-april.	• Genomgång av Tertialrapport 2, dvs uppföljning av aktiviteter och indikatorer januari-augusti.	• Presidier gästas rådet	• Verksamhetsplan för kommande år. Gemensamt framtagande av aktiviteter och indikatorer.

Stockholms stads arbete med tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Stockholms
stad

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

- Gäller i Sverige sedan 2009,
- Finns till för att främja, skydda och säkerställa mänskliga rättigheter och grundläggande friheter för alla personer med funktionsnedsättning,
- Alla lagar i Sverige ska följa konventionen.

Alla människor är födda fria, har lika värde och samma rättigheter och grundläggande friheter.

Den nationella funktionshinderspolitikens mål

”Att med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå **jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället** för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet beaktas.”

Arbetet ska bedrivas med hjälp av **funktionshindersperspektivet**.

Funktionshindersperspektivet

Ett funktionshinderperspektiv innebär att man har förståelse för att människor är olika och att alla är individer med unika förutsättningar och resurser.

- Gör rätt från början med universell utformning
- Åtgärda befintliga brister i befintliga miljöer,
- Komplettera med Individuella stöd och lösningar när det behövs samt,
- Förebygga och förhindra diskriminering genom åtgärder

Inriktningen på
arbetet

Stockholms stads mål

”Stockholm är en stad som är tillgänglig för alla oavsett funktionsförmåga, där personer med funktionsnedsättning inkluderas och kan vara fullt **delaktiga** i samhällslivet, utan att diskrimineras”

Funktionshinder

Går att förebygga och ta bort genom att förändra i miljö och omgivning.

Det är staden som har funktionshinder, inte invånarna eller besökarna

Det är skolan som har funktionshinder, inte eleverna

Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023

Beslut i KF den 28 maj 2018,

Ett styrdokument för
Stockholms stads
alla nämnder och bolagsstyrelser

Tillgänglighetsarbete

Individuellt stöd

Särskilda anpassningar

Tillgänglig miljö

Åtta fokusområden

1. Rätten till **arbete** och försörjning
2. Rätten till **utbildning** och att få det stöd som behövs för att nå kunskapsmålen
3. Rätten att kunna **förflytta sig, vistas i och använda Stockholms inne- och utemiljö** samt ha en fungerande **bostad** och garanteras säkerhet i kris
4. Rätten till **information och kommunikation** samt att få tillgång till ny teknik
5. Rätten till bästa möjliga **hälsa**
6. Rätten till **individuellt stöd**
7. Rätten till en **meningsfull fritid**
8. Rätten att **delta i demokratin**

Genomförande och uppföljning

- Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att genomföra och förverkliga programmet,
- Ordinarie verksamhetsplanering och uppföljning (ILS),
- Grund för samverkan.

Revidering av program för tillgänglighet och delaktighet

- Uppdrag uttryckt i budget
- Ansvarig är Vårdsavdelningen på stadsledningskontoret
- Dialog förs med politiken under arbetets gång
- Projektgrupp - leds av funktionshindersombudsmannen
- Kvalitetssäkring och involvering genom:
 - arbetsgrupp bestående av tjänstemän
 - referensgrupp bestående av företrädare från rörelsen
 - kommunstyrelsens råd för funktionshinderfrågor
 - enkät till ett urval av nämnder och bolag
 - enkät till råden
- Utgångspunkter
- En tänkt tidsplan är att förslag går ut på remiss efter sommaren och fattas beslut om inför 2024

PAUS

Rådens uppgift och rollen som ledamot

Ny organisering och nya arbetssätt från och med 1 januari 2023

Arbetssätt - Nya instruktioner för nämnd- och bolagsanknutna råd

- Uppdraget för råden är fortsatt att stödja och ge råd i stadens arbete med tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning.
- Strategiska frågor behöver ha en mer framträdande roll
- Samverkan och kunskapsutbyte behöver stärkas
- Ledamöter i råden kan erhålla ersättning för förlorad arbetsinkomst vid rådets sammanträden

Organisering

- Minskat antal stadsdelsnämndsanknutna råd – 6 råd och från 7 till 8 ledamöter
- Ingen förändring av antalet råd på facknämnderna eller bolagen.
- Ett nomineringsutskott som består av Funktionsrätt Stockholms stad (FRSS), Delaktighet Handlingsfrihet Rörelsefrihet (DHR) och Synskadades riksförbund Stockholm (SRF) nominerar ledamöter till nämnder/bolagsstyrelser

Varför är råden viktiga?

Ett stöd i arbetet med de mänskliga rättigheterna för personer med funktionsnedsättning

- Forum för aktiv involvering och samverkan med företrädare från funktionshinderrörelsen
- Ger råd i hur staden ska utveckla och stärka ett arbete som utgår från de mänskliga rättigheterna
- Ger staden kunskap och erfarenheter om levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning

Genomförande och arbetssätt

Programmet - grund för samverkan och samråd med de organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning samt andra berörda aktörer och ansvariga huvudmän

Råden kan bidra med kunskap om funktionshinder och om situationen för personer med funktionsnedsättning samt hjälpa till med hur kunskapsbehovet ser ut

I verksamhetsplaner preciseras hur man kommer att arbeta med och följa upp fokusområden

Ta fram och följa upp aktiviteter och indikatorer i samråd råden

Rollen som ledamot i ett råd

- Samrådspart i de frågor som stadsdels- fackförvaltningen eller bolagsstyrelsen ansvarar för,
- Stödja stadsdels- fackförvaltningen eller bolagsstyrelsen i arbetet med att utveckla tillgängligheten och delaktigheten i staden,
- Bidra med kunskaper om erfarenheter om levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning,
- Bygga kunskap tillsammans med staden,
- Tillsammans ta ansvar för samverkan – ömsesidig förståelse och respekt.

Företräder **alla** personer med funktionsnedsättning.

Exempel: Samrådspart i de frågor som stadsdelsfackförvaltningen ansvarar för

- Programmet för tillgänglighet och delaktighet
- Ny brygga planeras och byggs

Bro med barn, vuxna och barnvagn

Exempel: Stödja stadsdelsförvaltningen i arbetet med att utveckla tillgängligheten och delaktigheten i staden

- Programmet för tillgänglighet och delaktighet
- Tillgänglighetsvandring
- S:t Julian priset

Stadshuset och Waterfront building

Exempel: Bidra med kunskaper om erfarenheter om levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning

- Programmet för tillgänglighet och delaktighet
- Bidra med kunskap och erfarenhet vid verksamhetsupphandling LSS
- På rådets träffar utbyts erfarenheter med exempelvis stödenheten förskola, utförarenheten hälsa och friskvård

Fritidsgård

Exempel: Bygga kunskap tillsammans med staden

- Workshop program för tillgänglighet och delaktighet/ Verksamhetsplan
- Rådsträffar med inbjudna gäster från vuxenenhet, stadsmiljö, metodutvecklare, lokalstrateg

Hagastaden höghus, nya och gamla byggnader

Exempel: Tillsammans ta ansvar för samverkan – ömsesidig förståelse och respekt

- Råd och stadsdelsförvaltning avgränsar de område där vi kan verka tillsammans. Undersöker tillsammans var frågan hör hemma, är det här något vi kan samverka kring lokalt eller ska den här frågan tas på annan nivå, avdelning, bolag...

Trafikljus och bilar i vintertid

Frågestund

Vi ses!